

Література:

1. Воронова В.І. Психологія спорту: [навч. посібник] К., 2007. 298 с.
2. Гогун Є.М. Психологія фізичного виховання і спорту: Навч.посібник для студ. вищ. пед.навч. закладів. Видавничий центр «Академія», 2000. 288 с.
3. Сушко Р.О. Змагальна діяльність висококваліфікованих гравців у баскетболі. Навч. посібник [для студентів вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту] Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 162 с.
4. Шутова С.Є. Психологічні фактори, які забезпечують ефективність змагальної діяльності баскетболістів високої кваліфікації: автореф. дис. канд. наук з фіз.вих. і спорту: спец. 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт»Київ, 2000. 18 с.

ОБГРУНТУВАННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ І СПОРТУ

*Зайцев С.С., ст. викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Розвиток і зміна спорту протягом людської історії може багато розповісти про соціальні зміни в суспільстві. У всі часи в усьому світі велика увага приділялася і приділяється фізичній культурі та спорту, оскільки спорт - це одна із соціально-культурних сфер, у межах якої можливе розв'язання безлічі економічних, політичних та інших важливих завдань.

Недостатнє залучення дітей та молоді до занять фізичною культурою і спортом негативно впливає на здоров'я майбутнього покоління, а також веде до зростання дитячого та підліткового алкоголізму, наркоманії та злочинності, що теж позначається на соціально-економічних показниках. Без комплексних заходів зі створення умов для регулярних занять фізичною культурою негативна ситуація, пов'язана зі станом здоров'я населення і соціальною демографією, посилиться.

Значимість спорту для суспільства виражається в його розширеному фінансуванні, збільшенні кількості спортивних установ і споруд. Основою положим завданням державної політики є створення умов для зростання добробуту населення України, національної самосвідомості та забезпечення довгострокової соціальної стабільності. Створення бази для збереження і поліпшення фізичного та духовного здоров'я громадян значною мірою сприяє вирішенню зазначеного завдання.

Систематичні заняття фізичною культурою і спортом сприятливо впливають на здоров'я, розумову активність, цілеспрямованість людини. Науково доведено, що фізична діяльність подовжує працездатний вік, сприятливо позначається на розумовій активності. Наприклад, ранкова гімнастика - один із найкращих способів привести свій організм у робочий тонус і підвищити мозкову активність.

У сучасних умовах старіння населення і зменшення народжуваності вплив цих чинників має першочергове значення для збереження або збільшення темпів економічного зростання. Таким чином, працівник, який приділяє належну увагу заняттям фізичною культурою, менше хворіє, швидше включається в роботу, створює навколо себе сприятливе емоційне середовище і є більш цілеспрямованим, ніж інші. Усі ці якості, підвищуючи конкурентоспроможність робочої сили, незалежно від сфери економіки, дають змогу збільшувати темпи економічного зростання.

Роль фізичної культури і спорту не зводиться тільки до перерахованих вище факторів. З розвитком фізичної культури і спорту люди навчилися отримувати матеріальну вигоду з цієї сфери суспільного життя - виник спортивний бізнес. По всьому світу дедалі більше з'являється спортивних організацій та установ, послуги яких мають хороший попит. До таких організацій належать фізкультурно-оздоровчі центри, федерації з різних видів спорту, фітнес- і шейпінг-клуби, туристичні центри, спортивні секції з різних видів спорту тощо.

В окрему гілку виділяється професійний спорт, у якому спортсмени за свої виступи отримують заробітну плату. Як правило, це видовищні види спорту (бокс, футбол, хокей тощо). Багато компаній по всьому світу залучають спортсменів, як найбільш відомих і шанованих у суспільстві людей, для реклами своїх брендів, за яку спортсмени отримують значні гонорари. Бізнес і спорт мають дуже багато схожих рис. Як у спорті суперник, у бізнесі існує конкуренція. Обом сферам притаманне прагнення до досягнення все більш високих результатів. Будь-який бізнесмен прагне довести своєю діяльністю, що він несе благо суспільству і гідний суспільної поваги. Отже, у спорті та бізнесі існує однакова мотивація, що спонукає до дії та відточування майстерності на спортивній арені чи сфері надання послуг.

Країни з високими показниками соціально-економічного розвитку приділяють велику увагу розвитку спорту, що доводиться високими результатами на світовій арені. З цих даних можна зробити висновок, що спортивні досягнення країни багато в чому залежать від показника економічного розвитку, і навпаки. З економічної точки зору можна припустити кілька пояснень взаємозв'язку між величиною внутрішнього валового продукту і рівнем вищих спортивних досягнень.

По-перше, за високих доходів економіки країни збільшується бюджет країни, відповідно, збільшується стаття витрат на розвиток фізичної культури і спорту, як наслідок, зростає рівень спортивної майстерності. По-друге, у разі збільшення кількості тих, хто займається і залучений у спорт, збільшується кількість здорових людей і зменшується кількість людей з асоціальною поведінкою, що призводить до зменшення безробіття і збільшення економічної активності, а отже, до зростання ВВП.

Таким чином, економічна діяльність спортивної галузі - це особливий вид економічної діяльності з виробництва матеріальних і нематеріальних благ для задоволення потреб громадян в здоров'я і дозвіллі, а також з надання послуг

спрямованих на формування у окремих найбільш талановитих громадян високого спортивної майстерності для досягнення ними найвищих спортивних результатів.

Література:

1. Імас Є. В. Маркетинг у спорті. К.: Олімп. л-ра, 2016. 288 с.
2. Дутчак М.В. Теоретичні засади основних понять по спортивному менеджменту. Спортивна наука України: Зб. наук. ст. Львів, 2001. Вип. 5 С. 70-73.
3. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку : закономірності функціонування та розвитку К. : Олімпійська л-ра, 2007. 215 с.

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СПОРТУ

*Кірсанов М.В., ст. викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Історично всі проекти, пов'язані зі спортом, належали до сектору відпочинку та розваг і відігравали досить несуттєву роль. Однак останніми роками ситуація кардинально змінилася: індустрія спорту виходить на новий рівень розвитку і стає повноцінною галуззю економіки. Про це свідчать величезні інвестиції в розвиток спортивних клубів, а також особлива увага з боку держави.

Тривалий час спорт і економіку розглядали як дві окремі галузі. Вважалося, що спорт - це хобі, вільне проведення часу, і він не має нічого спільного з економікою, професією, торгівлею. Сьогодні ж у спорті можна заробити непогані гроші, зрозуміло, в умовах жорсткої конкуренції, але й традиційні ресурси спорту стають дедалі обмеженішими. Унаслідок цих процесів стає зрозуміло, що спорт потребує не тільки професійних спортсменів і тренерів, а й професійних економістів, юристів, соціологів.

Як справедливо зазначає у своїй статті професор менеджменту і маркетингу Н.В. Слободянюк, «спорт дедалі більше стає важливою галуззю економіки багатьох розвинених країн. Фізична культура і спорт дедалі частіше проникають в усі сфери життя людей, формують відносини з державою, утворюючи специфічну сферу для ведення бізнесу.

Фізична активність і спорт є найважливішою сферою підприємницької діяльності, яка забезпечує, з одного боку, зайнятість багатьох людей у галузях спортивної індустрії, з другого боку, зазначені галузі підприємництва поповнюють федеральні та місцеві бюджети за рахунок податкових надходжень, що дає змогу державі розв'язувати соціальні проблеми населення.

Динаміка розвитку самого спорту та його видів дедалі більше пов'язана з економікою, торгівлею та професійною орієнтацією учасників спортивних заходів. У цій системі перебувають значні матеріальні та фінансові активи, розширюється мережа трудових та управлінських ресурсів. Спортивна індустрія